

ПРЕЗИДЕНТ ДОМАГАЄТЬСЯ ПРОДОВ- ЖЕННЯ ПРИМУСОВОГО ПОБОРУ ДО ВІЙСЬКА

Зогляду, що теперішній закон про примусовий побір до війська виграє з днем 15 травня, президент Труман візав провідників конгресу продовжити цей закон ще на один рік. Як підставою до такого домагання президент згадав потребу негайних засобів для оборони і безпеки краю. Провідники конгресу, які брали участь в конференції в Біллі Домі виявили, що президент теж домагався прискіпшення акції в справі британської позички, законодавства для розбудови домів, продовження контролю цін і законодавства в справі атомової сили.

БЕЙРУК ЧЛЕНОМ АТОМОВОЇ КОМІСІЇ В О.О.Д.

Президент Труман іменував старого президентського дорадника Бейрука М. Бейрука членом атомової комісії при Організації Об'єднаних Держав. Це іменування є виповненням рішення О.О.Д. в Лондоні, щоб створити комісію світової контролю для атомової сили. Бейрук, прийнявши номінацію, змінив іменував чотирох помічників для такої праці. Він теж заявив, що в справах виробу атомової бомби він буде радитися з американськими знавцями, які виробляли бомбу вчасі війни.

КРУГ ОБНЯВ УРЯД СЕКРЕТАРЯ НУТРИШНИХ СПРАВ.

Наслідник Гарольда Ікеса в уряді секретаря нутришніх справ, Джуліус А. Круг, після його затвердження сенатом, склав присягу і обняв уряд в понеділок 18 березня. Він виявив, що підсекретарем буде Оскар Л. Чапман.

СЕКРЕТАР О.О.Д. В АМЕРИЦІ

Тригва Лі, секретар Організації Об'єднаних Держав, приїхав літаком з Лондону до Вашингтону, щоб обняти свій уряд в О.О.Д. Його дорога була важка зогляду на бурливу погоду, тому при висадженні з літака у Вашингтоні не було багато репортерів. Лі проведе три дні у Вашингтоні як гість департаменту стейту, відвідає президента, а потім поїде до Нью Йорку, щоб підготувати засідання Ради Безпеки О.О.Д.

ФАБРИКА ФОРДА В НЬО ДЖЕРЗІ.

Коло місцевості Меточен, у стейті Нью Джерзі, в віддалі 30 миль від Нью Йорку, почали будувати нову фабрику Форда коштом вісім і пів мільйона доларів. У ній будуть складати автомобілі з назвою Літл-коди-Меркюрі. У фабриці дістануть працю 2,500 робітників. Друга фабрика для складання цього авто буде збудована в Лос Анджелес, у Каліфорнії.

ЗАКРИТА КРИТИКА НА КОМУНІСТІВ У ПРОМОВІ ЧОРЧИЛА.

У понеділок 18 березня Колумбійський університет в Нью Йорку надав бувшому британському прем'єрові Вінстону Чорчильє диплом почесного доктора прав. При цій нагоді Чорчил виголосив промову, в якій сказав, щоб в Америці люди вчилися добре англійської мови. Очевидно, це був дальший натяк Чорчила на його тему про konieczність збратання народів, що говорять англійською мовою. Він теж згадав про потребу вивчення історії, а комуністам сказав, щоб вони пізнали історію білих мурашок, бо від них довідаються дещо і про будучність. До цієї заваги Чорчил не хотів дати ніякого пояснення. Зате природники пояснили, що білі мурашки живуть 30—40 мільйонів літ і не роблять ніякого поступу.

ПРЕЗИДЕНТ В СПРАВІ ПАРАДНИХ БЕНКЕТІВ.

Діставши запрошення на бенкет Комітету для Роздачі нагород Колієра, президент Труман піддав думку, щоб відкликати цей бенкет, а харчі призначити на голодову акцію. Коли запитали президента, чи він загалом противиться бенкетам під теперішню пору, він не дав ясної відповіді. Зате секретар Білого Дому Чарлз Рос дав в імені президента таке висноження: Президент не противиться відбаванню бенкетів, але радить зберігати як найбільше мучних страв та товщів, щоб виповнити програму зберігання харчів для ратунку голодних у світі.

ВЛАСНИКИ МАЙН ЗА 40 ГОДИН ДЛЯ МАЙНЕРІВ.

У переговорах з головою майнерської юнії Джоном Луїсом про підвишку платні для майнерів, підприємиці виявили погляд, щоб прийняти як засаду 40-годинний тиждень праці для майнерів кожного вузла, замість установляти 35 годин праці і різні надатки. Вони хочуть заключити новий контракт перед 1. квітня, коли то виграє теперішній контракт.

Мекензі Кінг оприялює пляни Советів для створення п'ятої колумни в Америці

Прем'єр Канади В. Л. Мекензі Кінг виявив у парламенті в Отаві пляни для переведення соєтського шпигунства зверненого проти Канади, Злучених Держав і Великої Британії, а також пляни створення в Канаді осередку діяльності п'ятої колумни, поширеної на згадані три держави. Історію переповів прем'єр на підставі документів соєтської амбасаді в Отаві, переданих канадському уряду Ігором Гусенком, який був в амбасаді урядовцем для відчитування тайного письма. Гусенко виказав, що п'яту колумну творить соєтський уряд при допомозі визначних людей у згаданих державах.

Прем'єр Кінг заявив, що він знає особисто маршала Сталіна і має переконання про нього, що він не погодився на такі затії проти заприязненої держави. Тому Кінг думає, що не прийде до зривання дипломатичних взаємин з Советами.

Перші вісти про шпигунство й організування п'ятої колумни дістав канадський прем'єр ще в жовтні 1945 р. і тому негайно поїхав до Вашингтону і Лондону, щоб повідомити президента Трумана й прем'єра Атлія про відкриття. У своїй промові в парламенті в понеділок, 18 березня Кінг подав обемисті інформації про слідство, ведене в цій справі в Канаді, а точні інформації прийдуть вчасі суду, який буде відбуватися над обвинуваченими канадськими громадянами.

ЛІМЕН ДОМАГАЄТЬСЯ ОДНОЇ СВІТОВОЇ РАДИ ДЛЯ ПОБОРЮВАННЯ ГОЛОДУ.

Негайного покликання до життя однієї світової ради для поборювання голоду в всіх краях домагався Герберт Г. Лімен, дотеперішній генеральний директор УНРРА на конференції в Атлантик Сіті у своїй кінцевій звіті. Лімен виявив, що передчасне відкликання пайкування харчів дуже пошкодило акції УНРРА. Особливо становище Злучених Держав довело до трагічного положення.

Обговорюючи доставку харчів для європейських скитальців, Лімен виявив, що багато скитальців приневолені американська влада до репатріації і тим кривдить людей, яких хтось підозрює в воєнних злочинах. В однім місці Лімен згадав, що багато таких осіб зазнають переслідування, але не назвав по імені національності, до якої ці люди належать. Лімен теж сказав, що всі держави мають скласти одну раду для голодової акції, інакше завалиться усеє лял і пропадуть осяги перемоги з останньої війни.

Ватикан проти ухвал „синаду“ у Львові, бо вони без участі єпископів неважні, а єпископи в тюрмах або загинули

Кореспондент часопису Нью Йорк Таймс звідоляє з Риму до цієї газети, що в Ватикані не визнають рішення „Синаду“ Греко-Католицької Церкви у Львові, що то зривав з Ватиканом Унію, що існувала 350 років, та заявився за злуку з Російською Православною Церквою і з московським патріархом Алексієм як головою. Заяву в цій справі проголосила Свята Конгрегація Східних Церков. В тій заяві кажеться, що „Синад“ та його рішення це „діло кількох свещеників-ренегатів“. Далі пояснюється, що коли мова про „Церкву в Західній Україні“, то тут мається на думі три греко-католицькі дієцезії: Львівську, Перемиську і Станіславську, з яких соєтська влада усунула усіх єпископів-ординарів і єпископів-помічників і або їх ув'язнила, або депортувала, а більшість духовенства знайшлася в такому положенні, що не може виконувати своїх духовних обов'язків. Далі сказано в ватиканських колах, що на тих територіях під соєтською владою ніхто не має свободної волі. Тому усілякі того роду рішення є неважні. Вони неважні й тому, що всі чотири єпископи ув'язнені. До цього ще додається, що є греко-католиками вірмени, румуни, греки та інші. Далі пригадується теж і за Енцикліку папи Пія XII, в якій говориться про переслідування Греко-Католицької Церкви під Советами. Такі рішення, як запали на „Синад“ у Львові, говорив о. Йосафат Лабай у Римі, могли тільки єпископи повзяти. А як єпископи в тюрмі, а вірні залякани, то як можуть вважатися такі ухвали важними, казав о. Лабай, згідно з тим, як передає американський кореспондент. Це є мабуть діло кількох „свещеників-відступників“, казав він. Знов Ватикан уважає це ділом соєтського уряду, зверненням проти Ватикану, що має більше політичне значення як церковне. Совети в подібний спосіб відірвали вже Православну Церкву в балтійських державах і в Польщі від зв'язку з вселенним патріархом в Константинополі й підчинили її московському патріархові. В Лондоні заперестувала проти відірвання Греко-Католицької Церкви від Риму Східно-Польська Регіональна Асоціація. В тому апелі кажеться, що львівський митрополит Салпій і станіславський єпископ Хомишин померли в тюрмі в Києві, та що позбавлено соєтською владою свободи таких греко-католицьких єпископів: Латинського з Станіслава, Лакоту з Перемишля, а Будку і Чарнецького зі Львова. Далі кажеться, що піддалися Москві 42 греко-католицькі свещеники, а 2,600 свещеників ще далі ставлять опір. Нью Йорк Таймс подає ще й висноження цієї справи з боку американського греко-католицького єпископа-помічника, Амвросія Сенишина, ректора Українського Католицького Семінара в Стемфорді. Єпископ Сенишин, пише ця газета, назвав що подію „ще одним фальшивим соєтським триком“. Письмо до Сталіна, казав єп. Сенишин, не міг написати ніякий з сімох єпископів Греко-Католицької Церкви в Україні. Одні з тих єпископів, казав єп. Сенишин, уже померли в тюрмі в Києві, а інші є мабуть ще далі ув'язнені на приказ комуністичної влади.

КАРТИНА З МАНДЖУРІЇ, З МІСТА МУКДЕНУ. Тепер багато пишуть про Манчжурію, а особливо про те, які є дальші пляни Советів щодо того краю, відомого з великих природних багатств і дуже розвиненого промислово. На образку бачимо китайські війська ген. Чянг Кай-шека, як займають місто Мукден по відступі соєтських частин.

ІРАН АПЕЛЮЄ ДО О.О.Д. У СПРАВІ СОВЕТСЬКОЇ АРМІЇ, ЩО ДАЛІ ОСТАЄ В КРАЮ

Справа дальшого перебування соєтських військ в Ірані опиниться знов в Раді Безпеки Об'єднаних Держав, бо іранський прем'єр поручив іранському амбасадорові в Вашингтоні апелювати щодо цього до цієї установи. Апелі опертій на зобов'язання Советів вищофати свої війська з Ірану найдалі до 2. березня 1946, згідно з тим, як вирішено цю проблему договором з 1942 року.

„НЕПРИЯЗНИЙ КРОК“.

Соєтський уряд мав дати іранському уряду до пізнання, що якщо він заапелює до Ради Безпеки Об'єднаних Держав у справі соєтських військ в Ірані, то він вважатиме це „неприятним кроком“.

ІНШІ СПРАВИ В О.О.Д.

В Раді Безпеки, що розпочне свої наради в Нью Йорку вже за кілька днів, будуть мати повно клопоту не тільки з Іраном і Советами, але й з іншими протестами чи апелями. Отже Франція, поперта Советами, апелює до Ради Безпеки Об'єднаних Держав у справі генераліссімуса Франка в Еспанії, твердячи, що він є загрозою для міжнародного миру. Югославський уряд Тіта протестує проти польських військ, що стоять в Італії під проводом ген. Андерса, кажучи, що вони є загрозою для безпеки Югославії. Югославія теж апелює ще в справі Альбанії, домагаючись, щоб істнуєчий там просоєтський уряд був допущений у членство Організації Об'єднаних Держав.

ХОЧУТЬ ІНФОРМУВАТИ СОВЕТИ.

Велика Британія хоче завести постійні радіо-російські години, щоб передавати російською мовою різні новини, призначені для населення в Соєтському Союзі. Причина, як пишеться, є та, що люди в Советах знають тільки одну сторону кожної справи, себто тут, яку передає урядова соєтська пропаганда. В такий спосіб знають там люди теж і те, за що їде в спорі між Британією і Соєтським Союзом. Досі соєтський уряд був проти цього, щоб передавати такі речі для народів у Советах, як збоку Британії, так і Злучених Держав. Безпосередня причина такого британського кроку є проти-британська кампанія, яка розгорілась в Советах у пресі й через радіо. Якщоб мали передавати такі новини російською мовою теж і з Злучених Держав, то на це треба би мати згоду конгресу.

КАЖЕ, ЩО АМЕРИКА ХОТІЛА НАПАСТИ НА ЕСПАНІЮ.

Еспанський уряд ген. Франка оголосив „відповідь“ на „Білу Книгу“, видану урядом Злучених Держав, а звернену проти режиму ген. Франка як того, що держав з державами „Осі“. Тепер „відповідь“, що має 5,000 слів, обвинувачує Злучені Держави, що вони вели в 1943 році в Північній Африці шпіонажу, звернену проти Еспанії, а в 1944 виготовили план нападу на Еспанію. „Відповідь“ виготовило еспанське міністерство заграничних справ. У ній кажеться, що Еспанія поводитись завжди супроти Злучених Держав бездоганно. Далі кажеться ще й те, що ген. Франко спочатку війни викручувався від участі у ній по стороні „Осі“, а пізніше цілком отверто відмовився від цього.

ДОБАЧИВ ПРОГРУ В 1945 РОЦІ.

Герман Герінг, зізнаючи далі на суді в Норменбергу, казав, що він доперва в січні 1945 року прийшов до переконання, що Німеччина війну прогнала. Це було тоді, як червона армія з'явилась над Одрою, а в Арденах здержано офензиву ген. фон Рундштеда. Щодо „безумовної здачі“, яку ухвалили Чорчил і Рузвельт в Казаблянці, казав Герінг, то вона скріпила завзятість німців і зробила війну більш безпечною.

ГІТЛЕР І СОВЕТИ.

З Франкфурту над Менем звідомяють про тайні документи нацистського міністерства заграничних справ, що попали в американські руки. Вони відносяться до моменту перед самим нападом Гітлера на Совети. Тоді прибув до Берліна Вячеслав Молотов і хотів цей напад спинити, пропонуючи Німеччині соєтсько-німецький мілітарний союз. Ті документи є в Вашингтоні. Але зміст їх відомий деяким особам, які переповіли його кореспондентові часопису Нью Йорк Таймс. Совети домагалися за цей союз: цілої польської території, що була тоді в руках Советів, Литви, Естонії й Латвії, Казельської шийки, Басарабії і Буковини, повної контролю над Дарданелями, вільної руки в Іраку та Ірані та стільких територій з Савді-Арабії, щоб можна було Советам контролювати Перський залив і Аденський залив, звідки можна наб контролювати рухи над Червоном морем.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,

чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зарібку, поданих у оголошеннях позик робіт у „Свободі“?

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-5882

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Початковий число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з суботи (з англійською частинкою):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50
За оголошення редакція не відповідає.			
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.			
Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.			

Підстави вашингтонських „непорозумінь“

Вчасі пресової конференції, в четвер 15. березня, сказав президент Труман без окремого запиту, що нема ніякої підстави до поширення погослосок, начеб між ним і секретарем стейту Бірнсом було якісь непорозуміння. Заява президента була очевидно спростуванням газетних вісток, що Бірнс має уступити зі свого становища.

Вісти про різні переміни на високих становищах звичайно мають підставу у якихсь непорозуміннях. Ці непорозуміння можуть бути принципові або особисті. Ідейні, коли хтось з високих урядовців не годиться за напрямом праці інших високих урядовців. Коли не можна довести до співпраці усіх, тоді хтось мусить уступити. Замість уступленням з причини принципового розходження було уступленням підсекретаря стейту Сомерса Велеса за часів урядування секретаря Кордела Гола.

Видним прикладом особистого непорозуміння є недавнє уступлення Гарольда Ікса зі становища секретаря путрішних справ, коли він спротивився іменуванию Едвіна В. Полія підсекретарем флоту. Це особисте непорозуміння наносить більше шкоди теперішній адміністрації, ніж колишнє принципове розходження між Велесом і Голем, бо Ікс зі особистих справ переходить до загальних і виступає вже прилюдно по стороні ідейних противників президента й його політики.

У давніших монархістичних краях такі особисті непорозуміння рідко коли дівалися до прилюдного відома, бо їх вважалося за „палатні тайни“. Такамо рідко коли чуємо про непорозуміння в диктаторських краях. Але в такій демократичній країні, як наша, це щось звичайне і воно не викликає такого потрясіння, як це сталося в тоталітарній державі. Бо нема внас загально звичних диктаторських „чисток“, „ліквідацій“ чи втеч заграниччю. Та хоч і нема аж таких потрясень, то всетаки такі непорозуміння викликають занепокоєння серед загалу, особливо в таких часах, які саме тепер переживаємо.

Занепокоєння походять з цього, що вчасі минулої війни до федерального уряду прийнято таку велику кількість людей з протилежними поглядами, що лише воєнне положення і спільна загроза втримала їх усіх разом. Коли воєнне положення минуло, мало хто звертав увагу на особисті непорозуміння. Але тепер приходять знову загрози й тому публіка побоюється якоїсь небезпеки для цілості краю з таких непорозумінь. От проголошено,

що в воєнний департаменті заборонено приймати комуністичних на становища, зв'язані з військовими тайнами. Таке саме вже слідно і в департаменті заграничної політики, тобто в секретаріаті стейту. Та це відноситься лише до менших перемін, які не мають впливу на політику.

Зате інакше стоїть справа з поголосками про непорозуміння між секретарем Бірнсом і президентом Труманом. Про цю справу пише Джозеф Алсон у Нью Йорк Геральд Трибун і дає належне вяснення. Він каже, що в колах деперішньої адміністрації здавна йшла критика поведінки Бірнса супроти Советів. Головними критиками Бірнса є прибічники президента у військових справах адмірал Лейгі і провідники сенату. Вони твердять, що Бірнс не поступає супроти Росії так, як бубови це робив президент Рузвельт, колиб так був жив. Рузвельт, разом з своїм дорадником Гарієм Гопкінсом, бубови змістив спину Росію в її посяганнях, хоч як вони приязно до неї відносилися. А Бірнс цього не зробив і тому саме дійшло до теперішніх напруги відносин — так кажуть противники Бірнса.

Прихильники політики Бірнса відповідають на це так: Коли Рузвельт був так зробив, то публіка змістив булаб повірила, що Росія недодержала обіцянок чи умов, бо кожний знав про уступчивість Рузвельта супроти Росії. Але, як прийшов Труман і закордонну політику переняв на себе Бірнс, тоді Лейгі втратив на нього вплив, який він мав перше на секретаря стейту Стетініуса. Бірнс мусів нафедер показати, що він є приязний до Росії і тому уступав їй так довго, доки в публічній опіні не прийнялося переконання, що це Америка веде приязну політику супроти Росії, а не Бірнс. Аж тепер, коли прийшов час, Бірнс поставив американську заграничну політику рубом до советських затай і майже доправадив до кризи. Щоби винайти виновника, деякі сенатори й Лейгі стали втерто ворогувати проти Бірнса. Оце й дало притоку до поголосок про напруження між президентом і Бірнсом.

Виходить, що тут нема чисто особистих непорозумінь, лише непорозуміння в справах тактики. Важке становище, на яким тепер найшовся секретар Бірнс не є його особистим клопотом, а клопотом Америки. І тому поголоски про непорозуміння між Бірнсом і президентом викликають глибоке занепокоєння, ніж це можна було передбачувати.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ“.

Микола Чубатий.

Мобілізація моральних сил християнського світу**II. Протестантський Світ Проти Неморальних Міжнародних Практик.**

Зовсім рівночасно з римськими торжествами з нагоди поставлення нових кардиналів, відбулася в Женеві в Швейцарії, в столиці протестантизму, в місті Кальвіна перша повенна конференція представників протестантських церков з цілого світа, щоби обновили та оживити діяльність передвоєнної Світової Ради Церков, що вже перед війною скликала свої конференції до Осло, Оксфорду та Единбургу. Остання така конференція відбулася ще 1937 року в Англії (Оксфорд-Единбург).

Підбраний часу скликання тої конференції рівночасно з конкостерією кардиналів в Римі має, як виглядає, позначки конкуренції не дати себе католикам зіпхнути на дальше місце в житті християнського світа. Представники протестантських церков ще перед закінченням війни поробили старання, щоби навязати нитку порозуміння з православними церквами по всьому світу. Такі цілі мала візіта примаса Англії, архієпископа з Кентербері до Москви, що викликала такуж візіту представників московського патріарха в Англії. Однак результати з тих візитів видно ніякі, бо на конференції церков в Женеві, не було представників православної російської церкви та православних церков з держав советських сателітів. І хоча статут конференції передбачає, що це мала бути конференція протестантських та православних церков, наділі з православних явилися тільки представники незалежних православних громад з Близького Сходу.

Показується, що як в політиці годі погодити демократичний світ та його підхід до всіх справ міжнародного життя з диктаторською Росією, так само і в церковних справах. Годі зійтися представникам протестантів з демократичних країн з представниками російської православної церкви, що стала на службу Кремлю.

Кремль радо дивиться на це, коли його православні архієреї та єреї йдуть поміж демократів та роблять советську пропаганду, вибілюють Кремль його нелюдські вчинки, однак Кремлю зовсім небажано, щоби його червоні архієреї йшли за границю та радилися з представниками протестантських церков з демократичних країн над справою, що робити, щоби засади християнської моралі були в світі задержані. Тому конференція відбулася без представників

православної церкви спід советських впливів і звідомлення ствердило тільки, що „Православна Церква, яка має тепер порозуміння співпраці (Воркінг Агримент) зі Советською Унією не була репрезентована на цій збірці. Це хіба ясно говорить, як ділиться нині світ і яких самообманів треба людству нині виминати.

Як сказано вище, женевська конференція протестантів відбуваючися в тім самім часі, що й римські торжества, тому мала посмак ривалізації, однак з того саме може вийти для цілого людства та для справи уратування християнської цивілізації, так безцеремонно доплатаної нині Советами, тільки користь. Ривалізація в добрім в зберіганню основ християнської моралі, може бути прийнята з вдячністю так само добре католиком, як і правдивим протестантом, для якого християнство не є тільки пустим звуком та формою, з поза якої видна облуда поступовання, що небагато відходить від советської аморальності.

Так само можна поводити про обставину, що московська православна церква не мала змоги бути на конференції в Женеві, бо не повторилося там таке апіорство супроти советських насильств, яке ми щодня бачимо в нинішній міжнародній політиці.

Деклярація Тимчасового Комітету Протестантських Церков.

В женевській конференції брали участь відповідальні представники протестантизму з Англії, Америки, Німеччини та дрібніших протестантських країн. В результаті утворено Тимчасовий Комітет Світової Ради Протестантських Церков, що видав свою декларацию в справі теперішнього положення християнського світа викликаного Другою Світовою Війною.

Деклярація женевської конференції займає так само, як теж промова папи здетерміноване становище в справі політичних збігів в західній Європі та домагається рівного трактування всіх воєнних збігів в західній Європі „без дискримінації“, як говориться в резолюції. Політичних збігів, які покинули свої рідні землі є можна приневолити насильно повертати під владу, під якою вони жили собі не бажать. Іх треба розселити на нових просторах та допомогти їм загосподаритися при піддержці міжнародних чинників.

В женевській конференції брали участь теж поважні представники німецьких протестантів; між ними був теж відомий пастор Мартин Німелер, геройський противник нацистичних плянів підпорядкува-

ти протестантизму в Німеччині своїй расовій політиці. Німелер просидів кілька літ в концентраційнім таборі за свою засадничу опозицію проти того.

Тому з природи річи конференція присвятила багато уваги справі переселення мільйонів німців з Судетів та східної Німеччини. Вона домагається людського трактування тих жертв повеного порядку не входячи зовсім в справу політичної натури, себто справедливості та доцільності такого переносування населення взагалі.

Конференція осудила антисемітизм як вислід расової політики Гітлера та його ідеологічних прихильників.

Яка нині роль російської православної церкви?

Прихильніша політика Кремлю супроти російської православної церкви мала на цілі втягнути під впливи Советів також православні церкви балканських народів та дрібні православні церкви на Близькому Сході. Така консолідація православія під покровом патріарха московського Олексія справді прийшла. З невеличкими виїмками нині цілий православний світ стоїть на usług диктаторської Москви та апробує її вчинки виразно противні християнській моралі. На наших очах відбувається величезне моральне пониження православної церкви під проводом московського патріарха та його повне незацікавлення справою утримання християнської цивілізації в міжнародному житті. Це є грізне мemento для цієї церкви, бо в часі, коли цілий християнський світ поза православною церквою мобілізує свої моральні сили до боротьби з комунізмом за утримання основ християнської цивілізації, московське православ'я ставить православний табор по боці Сталіна та негачі християнських ідеалів.

Самі обставини приневолюють католиків та протестантів до якогось роду співпраці проти спільного ворога Кремлю. Таку проблему порушив на сторінках наукового журналу „Thought“, органу католицького Форда-університету Френсіс С. Кемпбел. Автор видить дуже сумні гороскопи для християнської цивілізації взагалі. Її грозить в Європі злив атеїстичного комунізму, подібний як в осьмій столітті іслям злив прямо квітучі країни східного християнства, з якого остали там нині тільки рештки. Таке є можливе в Європі й тепер, коли протестантизм не стане в одній боєвій лаві проти комуністичного заливу протегованого в цілій Європі. В цій боєвій лаві стоїть вже нині тільки католицизм; протестантизм майже нейтральний.

Остане протестантизм нейтральним, так комунізм готов в Європі перемогти. Тільки спільний фронт католицизму та протестантизму є вслі вийти переможно та вратувати християнську цивілізацію в Європі. Події та енцикліції з Риму та з Женеві дають надію. Оба християнські табори вже вибрали свої шляхи та мобілізують свої сили, щоби протиставитись заливови комунізму. Зате православія опинилось у своїй львівній більшості по татому боці барикади.

(Кінець).

щивши українців: двіста п'ятьдесят мільйонів „близьких рабів“ Європи працюватиме на „вищу расу“ 100-мільйонної Німеччини, спадкоємниці Римської Імперії! Про це вже німці навіть не мріяли, а практично обмірковували, хто й де будуватиме віллі й палаци для відпочинку — в Криму, чи на Кіпрі?

(Дальше буде).

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

„СТРУС“, ЩО НАБРАВ ВІДВАГИ

Страшне! Запродують рідну справу! Скумались з вшехполяками, мадярами і мадяронами! І навіть не мають відваги до того признатись! Струс!

Аж цілу сторону ось такої провокаційної неправди навалив ньюйорський „Громадський Голос“, доповнюючи з свого боку брехні большевицьких Українських Щоденних Вістей про українську участь у нарадах у Пітсбургу, звернених проти комуністів. У чому-ж справа?

До У. Н. Союзу віднісся свого часу предсідник „Соединения“, щоби прибути на наради в Пітсбургу в такій справі, чи не можлива співпраця, головню між слов'янськими запомоговими організаціями. Ішло про шкідливу акцію, яку веде в Америці Слов'янський Конгрес, що є контрольований комуністами і вдійсності американських слов'ян не представляє, хоч під їхньою назвою виступає. Отже треба бачити, щоб не протиділати. Крім цього є теж думка, що тепер настала така пора, що ми повинні в Америці ще раз пробувати зблизитися до наших братів з Закарпаття і можливо дійти з ними до усунення того найголовнішого, що нас розєднує. Тому рішено вислати на ті наради обсерваторів, як від У. Н. Союзу, так і „Свободи“.

На тих нарадах ніхто ні словом не порушував ніяких справ у такій спосіб, щоби можна було не годитися з ними з американського чи українського боку. Був нап'ятований нацизм і фашизм, а окрему увагу присвячено теперішній комуністичній припадці по місцевостях і серед відділів запомогових організацій. А що між ними, що говорили, були перші основники Слов'янського Конгресу в Америці, то можна було дізнатися від них незвичайно багато цікавих річей, як ту організацію обматили большевики, та яка її теперішня діяльність, хто аранжує поїздки, наймає галі, звідки йдуть фонди, хто реферує. Короткий звіт про це, що було вислідом тих нарад поданий в „Свободі“ з минулої п'ятниці. Це, що той звіт припізнався, дало притоку комуністичному шелевилі з „Громадського Голосу“ підступно підозрівати наш часопис і організацію в якихсь „коншах“ з поляками, мадярами і т. п. А так є, що „Свобода“ поступила з поміщенням новинки про це все чесно, бо згідно з ухвалою зборів, що ніяка газета ні організація не має подавати ніякої новинки, поки не дістане офіційного комунікату. Така була загальна ухвала й інструкція. І „Свобода“ її з свого боку точно придержувалася.

До цього додамо, що не булоб дива, якби хто інший робив у добрій вірі закид, чому не було в „Свободі“ про це закид. Але д-р В. Левицький, редактор „Громадського Голосу“ має найменше моральне право це робити, бо як творив Український Конгресовий Комітет проти Гітлера і Сталіна, то спиновав тижнями різні комунікати, чи взагалі до них не допускав, хоч усі були проти таких метод і протестували. Та він живив тоді в „Чвірці“ подібного вета, як його живив Сталін у „Трійці“... Боявся свого загалу і не хотів його інформувати. Аж як пішов з Кремлем, то й відваги набрав.

ФЕДОР КРУШИНСЬКИЙ

Я БАЧИВ НІМЕЧИНУ!

(Байки та дійсність про Гітлерівщину)

Авторські права застерегається: Copyright by Krushinsky Teodores, Paris, France.

Звичайно, цей стан не можна поширювати на весь час війни, бо вже під кінець 1944 р. в великих містах німці страждали, тільки награване, а й багато власного. Цей стан же панував, коли я приїхав до Німеччини.

Докладна й поважна впорядкованість німецького життя, високий матеріальний рівень його; чисті, привітливості й достатком побутовані міста й містечка; замовне, ремісництво та багате селянство, що його можна порівняти тільки з нашим селянством на Херсонщині й Полтавщині до 1914 р. — ось що твердило багату народною осно-

ву Німеччини. А цеж була тільки половина національного багатства держави й народу, бо до цього треба ще додати найдуху в Європі індустрію, з її могутніми осередками в багатих містах; велику торгівлю, яка таксамо сприяла збагаченню міст і таксамо приносила державі й народові великі зиски; першорядну, сильну й густу залізницю, яка була одним з найважливіших чинників у провадженні війни; великі порти й портівні міста та багату славних річок — оце в кількох словах високий цивілізаційний шабел Німеччини, яку сміливо можна назвати як не найбагатшою, то од-

ним з найбагатших країн Європи. Німеччина робила враження та по естув й була замовною країною, що подекуди перевищувала народний багатством навіть Францію, уступаючи лишень Голландії. А в порівнянні зі сходом, від Польщі почавши, то її можна було назвати могутньою й дуже багатою країною.

Такий стан панував приблизно до кінця 1943 р., а цілковито занепадав під кінець наступного та в початках 1945 р., коли майже всі великі міста Німеччини, як і багато менших міст і промислових осередків попалоно й знищено, залізниця сильно порушувана, а індустрію поклічено. Бомбардування одних великих міст забрадо може більше жертв, як обидва фронти — східний та західний.

В свій час, не передчуваючи глибокого трагізму своєї обитиці, як і гіркої іронії

зрадливої долі, чванився Гітлер:

— Дайте мені Німеччину на десять років і ви її не впізнаєте!...

Дійсно, докладно через десять років Німеччини вже не можна було впізнати. Але додержати двозначну обітницю помогли Гітлерові американські летуни. Німеччина й справді сьогодні вже не існує як могутня й замовна держава. А чому?... Нашо?... Німці мали тисячі інших доріг осягати те, що їм по праву належало та що запоморочений світ ладен був уже їм признати: більше життєвого простору в колоніях та можливостей торговельної експанзії. Замість ченого й рівного шляху вони вибрали дорогу підступу й брехні.

Зате байка й справді здійснилась, тепер німці без ехидства в душі й в серці можуть скаритись: ми бідний нарід... Тепер їм повірять.

Але й тепер є ще бідніші народи як німці: їхні жертви.

Таксамо розвіялась і друга байка, хоч і зовсім похотження, коли я ближче побачив німецьке життя. Це байка про терор, примус і неволю німців у Німеччині.

— Бідні німці, під жахливим терором, в ярмі... — казала пропаганда.

За три роки свого перебування в Німеччині я ні терору, ні примусу, ні неволі німців у Німеччині не бачив у більшій мірі, як це могло бути, чи й було по інших європейських державах підчас війни. Крім, звичайно, большевиків, бо то „світ сам для себе“.

Населення в Німеччині почувало себе вільно, поводитися без примусу, а свої обов'язки, чи й найменше бажання влади виконувало охоче, часто з захопленням і усмішкою. А серед більшості партійних гітлерівців панував аж надто

крикливий ентузіазм, аж до нещирості глибока віра (так могло здаватися збоку) та певність у перемогу.

Бо в той час Німеччина ще не знала ні єдиної поразки, ні поважного спротиву на легкому побідному шляхові — як на заході, так і на сході. А якщо на сході німецька армія починала відчувати деякі труднощі, то не вважалося тимчасовим і припадковим. В той час, середина 1942 р., німці святкували перемогу за перемогою. Тоді щойно стихли дазони по всіх церквах Німеччини, які здвонили три дні на честь здобуття Парижа, а сім днів на честь здобуття Києва. Київ був важнішою перемогою від Парижа! Гітлер стояв на самому верху своєї сумної слави, а німці на порозі „раю“, чи як вони казали „нашої мрії“, тобто: запанувати над Францією та знехвалізувати Англію, а на сході — заволодіти Україною, вини-

Д-р Іван Чинченко. (З Полтавщини, Україна).

Перша советська окупація Галичини (1939-1941)

(Надіслане до „Свободи“ з Європи).

Працював я тоді, в 1939 році, в Педагогічному Факультеті, в старій колишній гетьманській резиденції, в місті Глухові. Дня 17. вересня, деє коло 10. години, прийшов я до Інституту і бачу картину: всі студенти і професори біля гучномовця, слухають промову голови большевницького уряду В. М. Молотова. Прийшов я на кінець промови. Добре не зрозумів, про що річ. Чуло лише: „війна, війна...“ Деє в 12. години в полудне радіовисильні, вірніше, всі радіовисильні сов. Росії, повторювали промову Молотова, де вже і я почув, що ми, простягли руку братньої допомоги нашим єдинокровним братам Західної України і Білорусії. Сумно і весело стало. Сумно тим, що большевики заволодіють і тим українським „кляптом“ землі, де хоч була відносна мирність, вільного слова й друку, і що там почнеється жакхливий терор НКВД і що кров полетить ріками наших, єдинокровних братів, з Зах. України. Радісно тим, що не дивлячись, під яким „парасолем“ то — всі українці будемо вкупі. Почалось відшукування географічних мап Польщі, і „встановлення кордонів“ нашої етнографічної вітки на заході.

Вечером і ранком слухалося радіозвідомлення Генерального Штабу Москви про „величезні успіхи“ доблестної червоної армії... І слухалося про радіо, в якій біді й нужді живе галицький селянин, як переслідувався в колишній Польщі українську мову, як галичани радо вітали „доблестну“ червону армію. У все це вірилося.

Серед українського населення, (особливо серед селян і справжньої української інтелігенції, панував настрій особливої пошани й любови до своїх братів на заході).

У середині місяця жовтня 1939 р. виїхав я до Києва, до Академії Наук України, для затвердження моєї теми науково-дослідницької праці. Зайшов у міністерство освіти УСР, бачу багато людей. Як виявилось, це вислали до Західної України (бо так звали Галичину й Волинь) на допомогу перевести „Українські Народні Збори“. Описав я побачив, що Центральний Комітет Комуністичної Партії в Україні теж „підбирає“ і посилає відповідальних працівників для переведення підготовки Народних Зборів. Дуже заважував я тим щастливим, що їдуть до Галичини, побачув як люди жили в Європі, а найголовніше, що матимуть можливість накупити краму і взуття (бо СССР був такий голод на крам, взуття та одяг, що американець

собі навіть уявити не може. Населення було так убого, вбране, що один жак був дивитися).

У міністерстві освіти („Наркомпрос“) мене також запитали, чи не мав би я охоти поїхати до Львова як професор, добрий організатор учбової й наукової роботи (така була оцінка міністерства про мене). Я мав би допомогти перевести реорганізацію Академію Ветеринарії у Львові на советський Ветеринарний Інститут.

До Львова, до цього сивого українського міста, з дорогою душею, не їхав, а летів би. Виголоження документів на переїзд старих кордонів колишньої Польщі тривало більше як тиждень (перевіряли, щоб не „проліз“ „ворог народу“). 20. жовтня вночі два вагони для 49 осіб, відїхали з Києва до Львова. Іхали 4 доби. Це характеризує організацію праці советських працівників, звільнених. На занятих теренах рідко українських земель об'їзжено військовою владою. Влада належала військовій раді Київської військової округи. Але слідом за червоною армією йшли й цивільні урядовці, як партійні, так і советські, але всі у мундурах червоноармійців, щоб цим довести, що комуністична партія і советський уряд України не втручаються у справи новозайнятих земель. Всіх цивільних, що їх послав Київ, у м. Проскуріві перетягли у військові уніформи, а пізніше (як їхала наша група) реслідуювався в колишній Польщі українську мову, як галичани радо вітали „доблестну“ червону армію. У все це вірилося.

Серед українського населення, (особливо серед селян і справжньої української інтелігенції, панував настрій особливої пошани й любови до своїх братів на заході).

У середині місяця жовтня 1939 р. виїхав я до Києва, до Академії Наук України, для затвердження моєї теми науково-дослідницької праці. Зайшов у міністерство освіти УСР, бачу багато людей. Як виявилось, це вислали до Західної України (бо так звали Галичину й Волинь) на допомогу перевести „Українські Народні Збори“. Описав я побачив, що Центральний Комітет Комуністичної Партії в Україні теж „підбирає“ і посилає відповідальних працівників для переведення підготовки Народних Зборів. Дуже заважував я тим щастливим, що їдуть до Галичини, побачув як люди жили в Європі, а найголовніше, що матимуть можливість накупити краму і взуття (бо СССР був такий голод на крам, взуття та одяг, що американець

ЩО ПИШУТЬ?

ОСТАЛИ РУЙНИ І СТИРТИ ТРУПІВ...

Гром. В. Дідик, головний радний У. Н. Союзу, переслав нам з Дітройту оригінального листа, якого одержала одна українська родина з Європи, з Скитальщини, з якого подаємо ось що:

...Стараюся усіми способами скомуникуватися з Вами, але годі. Сьогодні вислаю уже п'ятий лист, а рівночасно пошукуювання до американських часописів...

Тиняюся на чужині уже два роки. Вся наша родина пропала через червоного ката серед страшних тортур. Остали тільки руїни і стирти трупів невинних дітей, жінок і старців, бо про молодість — то вже не питається... Гітлер вимордував мільйони наших людей, а тепер черво-

нях, діти теж у гарних вбраннях. Пригадав я собі, як зодягнені дітки в моїх спліндрованих Матері-Україні, смуток душі огорнув.

До Львова приїхали ми деє опівночі. Боязко прибиралось до будинку колишнього воеводства (бо казали, що поляки нападають на наших людей і стріляють). Ранком виїхали оглядати „капіталістичний город“ (місто). Хоч і місяць тому, як по війні, а яке гарне, чисте місто! Люди так чисто і розкішно повбирали, так, що нам соромно було і по місті ходити. Великі черги за хлібом і коло магазинів з товарами. Всі, що приїхали з України до Львова, тепер „ганяли“ по місті, щоб якомога більше купити одягу, взуття, краму, особливо дістати добрий годинник. Платили великі гроші; що скільки заціняв, стільки платили. Ціни в кол. Польщі були дуже низькі, порівнюючи з цінами сов. Росії. Ціни росли не днями, а годинами.

Цілий день ми розглядали і придивлялись хто приїхав і для чого прислав. Шойно на другий день оформили мої документи на „комісаря“ Академії Ветеринарії. Всіх робітників, що приїхали з України називали „комісарами“, бо ще ніби „військова влада“, отже все як було, так і повинно було залишитися, а лише військова влада розсилає своїх представників! Коли я прийшов в Академію, то там вже був один такий дійсно комісар, член партії, у віці 27 років, що не мав навіть середньої освіти, і це присланий до високої школи для контролю і керівництва навчальною й науковою роботою! (В сов. Росії партійний білет заступає й університетський диплом, і документ про надання наукового ступня і ученого звання і будь який документ). Стидно мені було вводити на подвір'я Академії, коли я лише на брамі зустрівся з головним портієром, як він елегантно був убраний. Він портієр... а я професор, бувший член-кореспондент Академії Сільсько-Господарських Наук! В цей час якраз проходили вписи до Академії і я „з головою віпрнув“ у працю, щоб яка мрга більше вписати українців на студії до Академії, бо за Польщі наших людей не допускали до науки у високіх школах. Наприклад, до цієї Академії на 100 новоприятих студентів, вписували лише 6 українців.

(Дальше буде).

ний кат докінчує його діло. Ідуть далі масові розстріли і вислики на Сибір. Так то нас „виповолюють“...

Не гайте часу, робіть зібрання, домагайтесь прогнання червоних катів. Може ще хто врятував би життя на заслання, як досі остав живим. Що ви там зробили, що віддали цілу Європу червоному каті, що мордує людей мільйонами? Де є воля людини? У вас не знають, що червоний кат готується і на вас? Підготовляйте грунт, а потім нападайте... Чи хочете гинути так, як ми і ціла Європа? Ми пройшли терновий шлях і знаємо краще інших, ким є червоний кат... Ми витерпіли один терор і другий (большевицький і гітлерівський)... Ми знаємо, що є голод, поби, ломання костей, обдирання шкіри, виколовання очей, обрізування ух, язиків, викручування полових частей тіла, печення залізом, вязання кілчастим дротом, обливання бензиною і палення, як це мало місце біля Долини, де червоні кати замордували 18 молодих дівчат за український націоналізм...

Союзнаки червоного ката не знають, що їх жде те саме, чого зазнає „освободжена Європа“. Червоний кат держить на них ніж за пазухом. Вкоротці кинеться на них, а власні діти допоможуть мордувати батька і матір.

У нас був фронт півтора тижня. Недобити добив червоний кат розстрілами і засланням на Сибір. Нас остало всього 12 осіб і ми опинилися на чужині... Пройшли ми всі страхотні війни, включно з голодом і епідемічними хворобами. Та Бог нас охоронив...

У нас був фронт півтора тижня. Недобити добив червоний кат розстрілами і засланням на Сибір. Нас остало всього 12 осіб і ми опинилися на чужині... Пройшли ми всі страхотні війни, включно з голодом і епідемічними хворобами. Та Бог нас охоронив...

У нас був фронт півтора тижня. Недобити добив червоний кат розстрілами і засланням на Сибір. Нас остало всього 12 осіб і ми опинилися на чужині... Пройшли ми всі страхотні війни, включно з голодом і епідемічними хворобами. Та Бог нас охоронив...

Конвенційні проекти

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Проекти, ухвалені на зборах Бр. св. Йосафата, від. 217 У. Н. Союзу, що відбулися 17. лютого 1946:

1. У кожній більшій місцевості, де є кілька відділів У. Н. Союзу, повинні бути настановлені місцевий організаційний член для У. Н. Союзу.
2. Нагорода, яку уділює тепер Союз для секретарів, є вповні вистарчальною, але треба подбати на конвенції за те, щоб нагородити краще представників і касієрів.
3. У. Н. Союз повинен видавати кожного року книжковий календар для усіх членів безплатно.
4. Конвенція повинна вибрати ще одного урядника для праці в головній канцелярії У. Н. Союзу. Такий урядник мав би завідувати та дбати тільки про інвестиції У. Н. Союзу.
5. Давати поміч на студії для членів У. Н. Союзу та для дітей членів.
6. Дати можливість таким чле-

нам, що вступили до Союзу 25 чи більше літ тому, підвищити тепер своє забезпечення, бо тепер статут не дозволяє, як член досягти відповідного віку.

7. Приймати мужчин у членів до віку 65, а жінок до віку 55.

8. Дати всім членам більшу дивиденду, або знизити їм вкладки.

9. Завести такий спосіб уділювання дивиденди, щоб член, як бажає, міг лишити свою дивиденду в організації, так, щоб описав він міг дістати більшу суму забезпечення.

10. Поправити пар. 10 статуту в такий спосіб, щоб делегатом не міг бути не тільки урядник якоїсь іншої подібної організації чи компанії, але також і його заступник.

За уряд від. 217 У. Н. Союзу:
П. Паснак, предс.
Т. Шуррот, кас.
А. Іванів, секр. і делегат
М. Рудий, делегат

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

Тов. Любов, відділ 45 У. Н. С., на своїх звичайних зборах дня 10. лютого поручив своїм делегатам ось такі проекти:

1. Звільнити від вкладок всіх тих перших членів-піонерів, що були при заложенню У. Н. С. в першій році.
2. Завести ще один рід забезпечення до висоти \$5,000, а також забезпечення так зване „Добл Індемітні“ з вкладками одного долара від кожної тисячки.
3. Поправити спосіб призначення нових членів, в той спосіб, щоб молодих кандидатів до віку 20 приймати без лікарського посвідчення, на малу суму забезпечення. У такім випадку, ці питання, які ставити до нового кандидата лікар, може поставити даний організатор, чи секретар відділу, тут не розходиться про коштів оплати лікаря, але про те, що молодого кандидата на члена трудно затигнути до лікаря.

Михайло Дубас, предс. і делегат;
Антін Гарасим, кас.;
Мик. Сенник, секр. делегат.

АНСОНІЯ, КОНН.

Члениці й члени від. 262 У. Н. Союзу ухвалили на своїх місячних зборах такі проекти:

1. Члени, що платять до Союзу більше як 25 літ, повинні дістати вищу дивиденду.
2. Виплачувати нагороду за нових членів також і тоді, як даний член бере друге додаткове забезпечення.
3. Приймати жінок до Союзу до віку 55, на суму \$500.
4. Як можливо, підвищити суму забезпечення в класі II. Молодого Департаменту з \$400 на \$500.
5. Замість вислати новим членам при вступі відзнаки, які багато коштують, а яких члени звичайно не носять, то краще обернути ці гроші на якусь кориснішу ціль.
6. Треба конечно кілька ор-

Що писала „Свобода“ тому 40 років?

15. березня 1906.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

В Йонкерсі, Н. Й., заснували члени тамошнього хору, хлопці й дівчата, товариство „Боян“ з ціллю: будити йонкерських українців до свідомости й народної праці. — Касовий звіт У. Н. Союзу за лютий 1906. виказує у приходах \$5,343.53, а оставшу з кінцем січня готівку на \$26,036.53. По відтрусенню видатків загальний стан каси вносить \$22,229.71. Нових членів в лютий прибуло до У. Н. Союзу 151. — Звіт з річної конвенції Сестричного Братства св. Ольги в Америці, відбутої 28. грудня 1905 р. в Блумфілд, Н. Дж., виказує стан каси \$1,663.82. Організація виплатила одну посмертну заповітку в минулому році в Нью Йорку. Гроші ухвалено роздати між усі відділи, відповідно до їх числа членок. Посмертне має бути по \$150 з головної каси. Сестричне братство існує вже 8 літ. До головного уряду вибрані: голова й духовний управитель о. М. Підгорський, голова секретарка Емілія Струтинська, голова касієрка Е. Каляка, головний організатор о. Н. Струтинський. — Перше американсько-українське віче в справі подій у старому краю відбулося в Ньюарку дня 3. березня. Ініціатором віча був о. Н. Струтинський, він відкрив віче, а потім виголосив одну промову. Інші бесідники: І. Новацький, І. Кичко, С. Чернецький, М. Любимець, О. Фентон. Зібрано \$12.25 на потреби старого краю.

НОВИНИ З АМЕРИКАНСЬКОГО ЖИТТЯ.

У Пітсбургу заложила корпорація „Юнайтед Стіл Ко.“ з закладовим капіталом \$1,242,213.100, щоб викупити теперішні залізні гуті і вальцовні і створити одно велике підприємство. — У Нью Йорку почали будувати найвищий на світі будинок, а це Сингер Билдинг, коштом \$1,500,000. По середині має бути вежа на 40 поверхів. — У копальнях твердого вугілля підготовляють страйк. Причини: компанії не хочуть признати юніям виключного права до праці; не хочуть згодитися на 8-годинний день праці; не хочуть підвищити платні без підвищення ціни вугілля; не хочуть колектувати вкладок до юнії при виплаті платні робітникам.

анізаторок з молодих дівчат, які малиб кращий доступ до молоді, та організували цих дітей, яких є вже так багато серед родженого тут покоління.

За уряд від. 262 У. Н. Союзу:
Емілія Геряк, предс.
Стефанія Бері, кас.
Олена Придун, секр. і дел.

ЖАРТИ

Цілковитий господар вдома.

У старинних часах — так передає народне оповідання — жив цар-государ, який хоч був не обмеженим володарем над своїми підданими, то над ним самим панувала його жінка-цариця. Цар хотів раз провітрити, чи то лише він є в такім положенню, чи може й його піддані мають жінок, що над ними панують. Отже він казав розтрубити по цілм царстві, щоб самі мужики зійшлися над майдан під столицю на велику раду. А були між ними люди всіляких занять і стану. Були високі дворяни, були поміщики, були селяни, купці, промисловці, робітники, зарібники, вчені, невчені й прості. До всіх них заговорив цар:

— Як хто з вас у своїм сумлінню почувався що він цілком вільний господар у своїй хаті і не потребує слухати своєї жінки, хай перейде під оцей червоний прапор. А хто почувався свобідним і не чужим примусу слухати своєї жінки, хай стане під отим другим, білим прапором!

І заворушилося як в улюю. Почали на випереди переходити масами під червоний прапор. Цар з усмішкою на обличчю приглядався цій мандрувці і думав, що ніхто не стане під білим прапором. Але зирк: стоїть там один самісний чоловік. Кличе його цар до себе й питається:

— Ти можеш справді сказати, що ти не боїшся своєї жінки і почувався себе вільним?

Відповідає чоловік спід білого прапора:

— Я не боюся своєї жінки, бо я зробив те, що вона казала.

— А щож це таке?

— Як я виходив з дому на сьогоднішнє зібрання, вона сказала мені: „Не йди за товпою, тримайся осторонь від неї!“

УЖЕ МОЖЕМО ДАТИ НАШІЙ МОЛОДІ й американському народови КНИЖКУ

про генія України—ТАРАСА ШЕВЧЕНКА — написану англійською мовою, в якій є і переклади найкращих його творів спід пера професора Колумбійського Університету, КЛАРЕНСА А. МАННІНГА, відомого знавця української літератури та історії.

Такою книжкою є:

Taras Shevchenko

the Poet of Ukraine

Translated with an introduction by

Clarence A. Manning

Acting Executive Officer

Department of East European Languages, Columbia University

Це перше того роду видання в Америці й в цілому англо-саксонському світі. Книжка та повинна зявитись негайно в кожній хаті американських українців, в кожній школі, в кожній бібліотеці. Бо всім треба, щоб був найкращий репрезентант України, найліпший виразник духа і характеру української нації.

Ціна з посилюю \$2.50.

(З Канади треба платити тільки американською валютою)

Замовлення слати на таку адресу:

Svoboda

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

У ЦІ ЧАСИ, КОЛИ ЗАХІДНІ ДЕМОКРАТІ

в боротьбі проти тоталітарних диктатур шукають способів мирної співпраці народів і держав, одною з книжок справді на часі є книжка про Україну, її минуле й сучасне:

„ІСТОРІЯ УКРАЇНИ“
проф. МИХ. ГРУШЕВСЬКОГО
в англійському переводі:
A HISTORY OF UKRAINE
By MICHAEL HRUSHEVSKY
СТОРІН 629 4 КАРТИ (мапи) PRICE \$4.00

Для замовлення виріжте нижчий купон і зашліть зо замовленням до КНИГАРНІ „СВОБОДИ“, Р. О. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Посилаю, осатут _____ доларів моні-ордером (чеком) і прошу вислати мені _____ примірників Історії України проф. Михайла Грушевського в англійським перекладі.

Ім'я _____

Адреса _____

Місто _____

Сейт _____

РОБІТНИЦІ І РОБІТНИКИ

Як шукаєте за працю, або хочете змінити цю, що тепер маєте, на кращу, то зголосьтесь до тих підприємств, котрі подають оголошення за робітницями й робітниками в „Свободі“. Зголошуючись у них скажіть їм виразно, що ви читали їхні оголошення в нашій часописі.

ПАРТИТУРИ ДО ПРЕДСТАВЛЕНЬ

В Книгарні „Свободи“ можна ще дістати партитури до таких представлень:

Партитура: НЕЩАСНЕ КОХАННЯ, драма в 5 діях — Манька	\$1.25
Партитура: ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА, драма в 5 діях	.90
Партитура: ДАЙ СЕРШО ВОЛЮ, драма в 5 діях. М. Кропівницького	1.00
Партитура: КАТЕРИНА (Му. Іличка), драма в 4 діях, Ващенко-Писанецького	.80
Партитура: ДУШОГУБКА, драма в 4 діях, Т. Трушенського	.60
Партитура: ПАННА ШТУКАРКА, комедія в 3 діях. А. Ф. Болдського	.60
Партитура: ВИХРЕСТ, драма в 5 діях, Козич-Уманської	.90
Партитура: ТАРАС БУЛБІБА, драма в 4 діях, Ващенко-Писанецького	.90
Партитура: ЦИГАНКА КРАСАВИЦЯ, комедія в 3 діях, Григорія Г. Соколовського	1.50
Партитура: СВАТАННЯ НА ВЕЧЕРНИЦЯХ, новела в 1 дії. Стародуба	.50
Партитура: ДОБРИ ДІТИ, образ з життя американських школярів, в 3 діях, Пандя Калі	1.25
Партитура: ДУШОГУБКА, драма в 5 діях, І. Тогобачного	.90
Партитура: ВИХОВАНЕЦЬ, комедія в 3 діях, Л. Янчука	.80
Партитура: БЕЗТАЛАНТА, драма в 5 діях, К. Карого	.80
Партитура: ДЯХИХА, комедія, в 4 діях, Суліми	.60
Партитура: ПОШИЛИСЬ У ДУНІ, комедіо-опера в 3 діях	1.25
Партитура: МАТИ НАЙМИЩКА, драма в 5 діях, І. Тогобачного	.90
Партитура: ПО РЕВІЗІІ, етюд в 1 дії, М. Кропівницького	.50

Замовлення враз з належитістю слати до:

„СВОБОДА“
81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.
(З Канади треба платити тільки американською валютою)

